

**BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME
KURULU**

2002 YILI FAALİYET RAPORU

Kurul İşleri ve Kararlar Dairesi

Ankara, Nisan 2003

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu (Kurul); 4389 sayılı Bankalar Kanununun 3 üncü maddesinin (1) numaralı fıkrası ile Bankalar Kanunu ve ilgili diğer mevzuatın, Kanunda gösterilen yetkiler çerçevesinde düzenlemeler de yapmak suretiyle uygulanmasını sağlamak, uygulamayı denetlemek ve sonuçlandırmak, tasarrufların güvence altına alınmasını temin etmek ve Kanunla verilen diğer görevleri yapmak ve yetkileri kullanmak üzere kurulan Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunun karar organıdır.

BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURULU ÜYELERİNİN ATANMA ŞARTLARI

Kurul, biri başkan, biri ikinci başkan olmak üzere yedi üyeden oluşur. Kurul Başkanı Kurumun da başkanıdır.

Üyelerin hukuk, iktisat, maliye, bankacılık, işletme, siyasal bilgiler, kamu yönetimi ve dengi dallarda veya bu dallarla ilgili mühendislik alanlarında en az lisans düzeyinde, mühendislik dalında lisans düzeyinde öğrenim görmüş olanların ise belirtilen alanlarda lisansüstü öğrenim görmüş olmaları, ayrıca 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinin (A) fıkrasının 1, 4, 5, 6 ve 7 nci bentlerinde yazılı şartları da taşımaları gerekir.

Üyeler; en az üçü bankacılık olmak üzere maliye-fınans alanında en az 10 yıl deneyim sahibi ve üst düzey yöneticilik yapmış veya yukarıda sayılan öğrenim dallarında en az 10 yıl öğretim üyeliği yapan adaylar arasından ilgili Bakanın önerisi üzerine Bakanlar Kurulunca atanır. Bakanlar Kurulu, üyelere birini başkan birini de ikinci başkan olarak görevlendirir.

KURUL ÜYELERİNİN GÖREV SÜRESİ

Kurul Başkan ve Üyelerinin görev süresi, 4389 sayılı Bankalar Kanununun 3 üncü maddesinin (4) numaralı fıkrasının (a) bendinde düzenlenmiştir. Söz konusu hükme göre Kurul Başkan ve Üyelerinin görev süresi altı yıldır. Süreleri biten üyeler yeniden seçilebilirler.

Başkan ve üyelikler görev süreleri dolmadan herhangi bir sebeple boşaldığı takdirde, boşalan yerlere iki ay içinde seçim ve atama yapılır. Bu şekilde atananlar, yerine atandıkları kişinin süresini tamamlar.

Üyelerin hastalık, kaza ve sair nedenlerle geçici iş göremezliğe uğraması ve bu durumun Kurulun karar almasını tehlikeye düşürmesi halinde üyelğe, mesleki kıdemi en yüksek olandan başlamak üzere kıdem sırasına göre Kurum Başkan Yardımcıları vekalet eder.

Mesleki kıdem, Kurumda başkan yardımcılığı pozisyonunda göreve başlama tarihi itibariyle tayin edilir.

Geçici iş göremezlik halinin üç aydan fazla sürmesi ve bu durumun Kurul kararıyla kesinleşmesi halinde, bu durumda olan üyelerin üyelikleri düşer ve bunların yerine yedi gün içinde atama yapılır.

Ayrıca, Üyelerin görev sürelerine ilişkin olarak, 4389 sayılı Bankalar Kanununda değişiklik yapan 4672 sayılı Kanunun Geçici 3 üncü maddesinde yer alan düzenlemeye göre, 4672 sayılı Kanuna göre atanan üyelere, ikinci yılın sonunda kura sonucu belirlenecek iki üye ve dördüncü yılın sonunda, kalan üyelere kura sonucunda belirlenecek iki üyenin yerine, bu Kanunda belirtilen hükümlere uygun olarak yeni üye ataması yapılacaktır.

KURUL ÜYELİKLERİNE YAPILAN ATAMALAR

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu Başkan ve Üyeliklerine ilk atama; 31.03.2000 tarih ve 24006 mükerrer sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 23.03.2000 tarih ve 2000/313 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla (BKK) yapılmış ve Kurul Başkanlığına Zekeriya TEMİZEL, İkinci Başkanlığına Biltekin ÖZDEMİR ve Kurul Üyeliklerine ise Prof.Dr.Kemal ÇEVİK, Prof.Dr. Bilge HACIHASANOĞLU, Servet TAŞDELEN, Ural ŞEKERCİ ile Halil YETGİN atanmıştır.

Kurul Başkanı Zekeriya TEMİZEL’in 03.03.2001 tarihinde istifa etmesi üzerine, boşalan Kurul Başkanlığına 15.03.2001 tarih ve 2001/2123 sayılı BKK ile, kalan süreyi tamamlamak üzere R.Engin AKÇAKOCA atanmış ve 4389 sayılı Bankalar Kanununun 3 üncü maddesinin (6) numaralı fıkrası uyarınca 19.03.2001 tarihinde Yargıtay Birinci Başkanlık Kurulu huzurunda yemin ederek göreve başlamıştır.

Daha sonra, Bankalar Kanununda değişiklik yapan 4672 sayılı Kanunun geçici 3 üncü maddesindeki; “Başkan dışındaki Kurul üyelerinin görevleri, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte (29.05.2001) sona erer. Yeni üyeler, yürürlük tarihinden itibaren onbeş gün içinde Bakanlar Kurulunca atanır ve bu süre içinde, mevcut üyelerin görevleri devam eder...” hükmü uyarınca 07.06.2001 tarihli ve 2001/2554 sayılı BKK ile Kurul İkinci Başkanlığına Ali Vefa ÇELİK, üyeliklere ise, Prof.Dr. Kemal ÇEVİK, Yusuf Ziya ÖNDER, Ali Akın TARI, Atilla TAŞDEMİR ve Mehmet Nuri DOĞULU atanmış ve ilgililer 13.06.2001 tarihinde Yargıtay Birinci Başkanlık Kurulu huzurunda yemin ederek göreve başlamışlardır.

Ali Vefa ÇELİK’in, 07.08.2001 tarihinde görevinden istifa etmesi nedeniyle boşalan Kurul İkinci Başkanlığına, kalan süreyi tamamlamak üzere 27.11.2002 tarihli ve 2002/4913 sayılı BKK ile İbrahim Halil ÇANAKCI atanmış ve 11.12.2002 tarihinde Yargıtay Birinci Başkanlık Kurulu huzurunda yemin ederek göreve başlamıştır.

Ayrıca, Kurul Üyesi Prof.Dr. Kemal ÇEVİK 3 Kasım 2002 tarihinde yapılacak olan Milletvekili Genel Seçimlerine katılmak üzere 08.08.2002 tarihinde görevinden ayrılmış ve Danıştay 12 nci Dairesinin 16.01.2003 tarihli ve 2002/5812 Esas No.lu Kararı uyarınca, 06.03.2003 tarihinde yemin ederek göreve başlamıştır.

KURULUN GÖREV VE YETKİLERİ

Kurul, tasarruf sahiplerinin haklarını ve bankaların düzenli ve emin bir şekilde çalışmasını tehlikeye sokabilecek ve ekonomide önemli zararlar doğurabilecek her türlü işlem ve uygulamaları önlemek, kredi sisteminin etkin bir şekilde çalışmasını sağlamak üzere, kanunlarla verilen sınırlar çerçevesinde, ekonomik kalkınmanın gereklerini de dikkate alarak, uluslararası kuruluşlarla yapılacak müzakerelerde Kurum adına girişilecek taahhütlere ön izin vermek de dahil, görev alanıyla ilgili tüm konuları, görüşleri ve önerileri müzakere edip, gerekli karar ve tedbirleri almak ve bunların uygulanmasını denetlemekle görevli ve yetkilidir.

Kurul yetkilerini düzenleyici işlemler tesis ederek ve özel nitelikli kararlar olarak kullanır. Düzenleyici işlem niteliğindeki yönetmelik ve tebliğler Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe konulur.

KURULUN ÇALIŞMA ESAS VE USULLERİ

Kurulun Çalışma Esas ve Usulleri Hakkında Yönetmelik uyarınca; Kurul, haftada en az iki defa olmak üzere, Başkan tarafından belirlenen toplantı gün ve saatinde toplanmaktadır.

Kurul toplantılarının gündemi Başkan tarafından tespit edilerek, üyeler toplantıya Başkanlıkça çağırılmaktadır.

Toplantılar esas itibariyle Kurum merkezinde yapılmakta, kararlaştırılması halinde Kurum merkezi dışındaki yerlerde de toplantı yapılmaktadır.

Kurul, Başkanın başkanlığında, en az beş üyenin hazır bulunmasıyla toplanmakta, kararlar genel olarak en az dört üyenin (Bankalar Kanununda öngörülen özel durumlarda en az beş üyenin) aynı yönde oy kullanmasıyla alınmakta, üyeler çekimser oy kullanmamaktadır.

KURULUN 2002 YILI FAALİYETLERİ

Kurul, 2002 yılında 45'i gündem yazılı olmak üzere, 105 toplantı yapmış, toplantıların çoğunluğu aynı gün sonuçlandırılmakla birlikte ertesi güne/günlere sarkan toplantıları da olmuştur. Kurulun bu toplantıları sonucunda 2002 yılında almış olduğu toplam karar sayısı 382'dir. Kurul, Kurumun karar organı olmasının yanı sıra, Bankalar Kanununda sayılan bazı iş ve işlemler açısından Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunun işlemlerine ilişkin de kararlar almakta olup, 2002 yılındaki toplam 382 Kurul kararının; 334 adedi Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumuna, 48 adedi ise Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna ait işlemlere ilişkindir.

2002 yılında alınan toplam 382 Kurul kararı; Kurulun; düzenleme, denetleme, yetkilendirme ve izin verme gibi olağan işlemlerinin yanı sıra, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu kapsamına alınan bankaların yeniden yapılandırılarak çözüme kavuşturulması, özel bankacılık sisteminin sağlıklı bir yapıya kavuşturulması, bankacılık sektörüne yönelik gözetim ve denetim çerçevesinin güçlendirilmesi ve uluslararası standartlarla uyumlu hale getirilmesi ile bankacılık sektörünün yeniden yapılandırılması konularını içermektedir.

2002 yılında alınan Kurul Kararları aşağıdaki şekilde sınıflandırılmıştır:

1. Düzenleme Yapılmasına İlişkin Kurul Kararları

Kurulun 2002 yılında almış olduğu düzenleme yapılmasına ilişkin kararları; Kurum içi düzenlemeler ve bankacılık sektörüne yönelik düzenlemeler olmak üzere 2 başlık altında toplanmıştır.

1.1. Kurum içi düzenlemeler

Kurumun 2000 yılında faaliyete geçmesiyle birlikte başlanan Kurumun kendi iç işleyişiyle ve personeliyle ilgili düzenlemelere 2002 yılında da devam edilmiştir.

Bu konuda alınan Kurul kararı sayısı toplam **11 adet** olup, detayı aşağıda belirtilmiştir:

1.1.1. Yönetmelik

2002 yılında **2 adet yönetmelik** kabul edilmiştir. Bunların ikisi de zaman içinde ortaya çıkan ihtiyaçlar nedeniyle 31.08.2000 tarih ve 24156 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu İnsan Kaynakları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Yönetmeliktir.

1.1.2. Yönerge

2002 yılında **4 adet yönerge** yürürlüğe konulmuştur. Bunlar;

- Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu Sağlık Yardımı Yönergesi,
- Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu Harcırah Yönergesi,

- Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu Performans Yönergesi,
- Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunda İstihdam Edilecek Sözleşmeli Personelin Çalıştırılması Esas ve Usulleri Hakkında Yönerge'dir.

1.1.3. Diğer düzenlemeler

Diğer düzenlemeler kapsamında toplam **5 adet** Kurul kararı bulunmaktadır. Bunlar;

- Kurumda temsil yetkisine haiz personelin 2002 yılında yapacakları temsil ve ağırlama giderlerine ilişkin usul ve esasların belirlenmesi,
- Kurum personeline ödül verilmesine ilişkin usul ve esasların tespit edilmesi,
- 4 yeni daire başkanlığı kurulması, bazı dairelerin görevlerinde değişiklik yapılması,
- Denetim ve Gözetim Üst Komitesi, Denetim ve Gözetim Komiteleri ile Sistemik Risk Komitesi kurulması,
- Fon Yönetim Kurulu Özel Büro Müdürlüğünün görevlerinin Kurul İşleri ve Kararlar Dairesi Başkanlığınca yürütülmesi'dir.

1.2. Bankacılık sektörüne yönelik düzenlemeler

Kurumun 31.08.2000 tarihinde faaliyete geçmesinden sonra 2001 yılında büyük bir hızla başlanan sektöre yönelik düzenlemelere 2002 yılında da aynı hızla devam edilmiştir. Ayrıca, TBMM tarafından 31.01.2002 tarihinde kabul edilerek aynı gün Resmi Gazete'nin mükerrer sayısında yayımlanarak yürürlüğe konulan 4743 sayılı "**Mali Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun**"da öngörülen ve kısa sürede tamamlanması gereken bazı düzenlemeler de 2002 yılının Şubat-Mart ayları içinde Kurum tarafından hazırlanmış ve Kurulca kabul edilerek yürürlüğe konulmuştur.

Diğer taraftan, daha önce yayımlanan Yönetmeliklerde, uygulamada görülen sorunların çözümüne yönelik olarak düzenleme yapılması gereğinden kaynaklanan çeşitli yönetmelik değişiklikleri de Kurulca karara bağlanmış, bazı yönetmeliklere ilişkin tebliğ ve genelgeler çıkarılmış, açıklamalar yapılmış, Tekdüzen Hesap Planı ve İzahnamesi yürürlüğe konulmuş, bazı konularda uygulamayı belirleyen esas ve usuller tespit edilmiştir.

2002 yılında sektöre yönelik düzenlemelerin kabul edildiği toplam **44 adet** Kurul Kararı mevcuttur. Bu Kararlarla kabul edilen düzenlemeler; yönetmelik, tebliğ, genelge, esas ve usullerin belirlenmesine ilişkin kararlar ile çeşitli konularda yapılan açıklamalar şeklinde sınıflandırılmıştır.

1.2.1. Yönetmelik

2002 yılında **11 adet yeni yönetmelik, 17 adet** de daha önce yayımlanan yönetmeliklerde **değişiklik yapılmasına ilişkin yönetmelik** kabul edilerek yürürlüğe konulmuştur. 2002 yılında yürürlüğe konulan **yeni yönetmelikler aşağıda sıralanmıştır.**

- 1- "Yabancı Para Net Genel Pozisyon/Özkaynak" Standart Oranının Bankalarca Konsolide ve Konsolide Olmayan Bazda Hesaplanmasına ve Uygulanmasına İlişkin Esaslar Hakkında Yönetmelik,
- 2- Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmelik,
- 3- Bağımsız Denetim İlkelerine İlişkin Yönetmelik,

- 4- Bağımsız Denetim Yapacak Kuruluşların Yetkilendirilmesi ve Yetkilerinin Geçici veya Sürekli Olarak Kaldırılması Hakkında Yönetmelik,
- 5- Bankacılık Sektörünün Yeniden Yapılandırma Programının Uygulama Esas ve Usulleri Hakkında Yönetmelik,
- 6- 4389 Sayılı Bankalar Kanununun Geçici 4 Üncü Maddesi Uyarınca Yapılacak Özel Bağımsız Denetimin Esas ve Usulleri Hakkında Yönetmelik,
- 7- 4389 Sayılı Bankalar Kanununun Geçici 4 Üncü Maddesi Uyarınca Yapılacak İkinci Bağımsız Denetimin Esas ve Usulleri Hakkında Yönetmelik,
- 8- Finansal Yeniden Yapılandırma Çerçeve Anlaşmalarının Onaylanması, Kabulü ve Uygulanmasına İlişkin Genel Şartlar Hakkında Yönetmelik,
- 9- Mevduat Kabulüne Yetkili Özel Sermayeli Bankaların Ara Dönem Mali Tablolarının Düzenlenmesine ve Yayımlanmasına İlişkin Yönetmelik,
- 10- Muhasebe Uygulama Yönetmeliği,
- 11- Varlık Yönetim Şirketlerinin Kuruluş ve Faaliyet Esasları Hakkında Yönetmelik.

1.2.2. Tebliğler

2002 yılında 17 adet Muhasebe Uygulama Yönetmeliğine İlişkin Tebliğ ve Tekdüzen Hesap Planı ve İzahnamesi Hakkında Tebliğ olmak üzere, toplam 18 adet Tebliğ yürürlüğe konulmuştur (Bu tebliğler, Muhasebe Uygulama Yönetmeliğinin de yer aldığı Kurul Kararıyla kabul edilmiştir). Ayrıca söz konusu tebliğlerde değişiklik yapılması konusunda **1 adet** Kurul kararı da bulunmaktadır.

1.2.3. Genelgeler

2002 yılında toplam **4 adet** genelge yürürlüğe konulmuş olup, bunlar aşağıda belirtilmiştir.

- 1- Bankalarca Karşılık Ayrılacak Kredilerin ve Diğer Alacakların Niteliklerinin Belirlenmesi ve Ayrılacak Karşılıklara İlişkin Esas ve Usuller Hakkında Yönetmeliğin Uygulanmasına İlişkin Genelge,
- 2- Yapısal Pozisyon Uygulamasına İlişkin Genelge,
- 3- Muhasebe Uygulama Yönetmeliğinin 30 Üncü Maddesinin Uygulanmasına İlişkin Genelge,
- 4- Fiktif İşlem Sayılacak İşlemlere İlişkin Genelge.

1.2.4. Diğer Düzenlemeler

2002 yılında Kurul tarafından karara bağlanan toplam **11 adet diğer düzenleme** aşağıda gösterilmiştir:

- 1- Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna devredilen bankaların yönetim ve denetimini doğrudan veya dolaylı olarak tek başına veya birlikte elinde bulunduran ortaklarından, anılan Kanunun 14 üncü maddesinin (5) numaralı fıkrasının (b) bendi hükümleri çerçevesinde iade ve tazmin talebinde bulunulacak tutarın belirlenmesine ilişkin esasların tespit edilmesi,
- 2- Türkiye Bankalar Birliğince hazırlanan ve taraflarca imzalanan Finansal Yeniden Yapılandırma Çerçeve Anlaşmasının Onaylanması,

- 3- Türkiye Bankalar Birliđi Statüsü Taslađı,
- 4- 4389 sayılı Bankalar Kanunu hükümleri çerçevesinde hakkında ihtiyati tedbir uygulanması talep edilecek kişiler ile bu kişilerin tespiti ve ihtiyati tedbirin kapsamına ilişkin esasların tespit edilmesi,
- 5- Hisseleri kısmen veya tamamen Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna intikal eden bankaların yönetim ve denetimini doğrudan ya da dolaylı olarak tek başına veya birlikte elinde bulunduran ortaklarının, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'na olan borçlarının ödenmesi hususunda Bankalar Kanununun 15 inci maddesinin (3) numaralı fıkrasına istinaden yapılacak anlaşmalarda uyulacak usul ve esasların tespit edilmesi,
- 6- Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna intikal eden bankaların iştirakleri ile hisseleri bu bankalardan Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna geçen iştiraklerin yeniden yapılandırılması ve sermaye artırımına gidilebilmesi için alınacak tedbirlerin esas ve usullerinin tespit edilmesi,
- 7- 4389 Sayılı Bankalar Kanununun Geçici 4 Üncü Maddesi Uyarınca Yapılacak Özel Bağımsız Denetimin Esas ve Usulleri Hakkında Yönetmelik'in 22 nci maddesi ile ilgili olarak ortaya çıkan tereddütlerin giderilmesine yönelik açıklama yapılması,
- 8- 4743 sayılı "Mali Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun"un 5 inci maddesinin (J) bendi ile 4389 sayılı Bankalar Kanununa eklenen Geçici 4 üncü madde ve bu maddeye istinaden yürürlüğe konulan düzenlemeler çerçevesinde, Türkiye'de kurulu mevduat kabulüne yetkili özel sermayeli bankalara yönelik olarak gerçekleştirilmekte olan yeniden yapılandırma programı kapsamındaki bankalara ilişkin olarak uygulamada ortaya çıkan bazı tereddütlerin giderilmesi amacıyla T.Bankalar Birliđi aracılığıyla bazı açıklamalar yapılması,
- 9- Mevduat Kabulüne Yetkili Özel Sermayeli Bankaların Ara Dönem Mali Tablolarının Düzenlenmesine ve Yayınlanmasına İlişkin Yönetmeliğin 6/1. Maddesiyle ilgili olarak uygulamada karşılaşılan tereddütlere açıklık getirilmesi,
- 10- Bankalarca Uygulanacak Muhasebe Standartları, Tekdüzen Hesap Planı ve İzahnamesinde ilave ve değişiklikler yapılması (2 ayrı Kurul Kararı).

2. Hisse devirlerine izin verilmesine ilişkin Kurul Kararları

Bankalar Kanununun 8 inci maddesinin (2) numaralı fıkrasının (a) bendinde; bir kişinin, doğrudan veya dolaylı olarak banka sermayesinin yüzde onunu ve daha fazlasını temsil eden payları edinmesi veya bir ortağa ait payların banka sermayesinin yüzde on, yüzde yirmi, yüzde otuzüç veya yüzde ellisini aşması sonucunu veren pay edinimleri ile bir ortağa ait payların yukarıdaki oranların altına düşmesi sonucunu veren pay devirlerinin; (d) bendinde ise; banka sermayesinin %10 veya daha fazlasına sahip olan tüzel kişilerin sermayesinin doğrudan veya dolaylı olarak (a) bendinde belirtilen oranlar veya esaslar dahilinde el değiştirmesinin Kurulun iznine tabi olduğu hükme bağlanmıştır.

Söz konusu hükümler uyarınca, 2002 yılında toplam **17 adet** Kurul Kararıyla çeşitli bankaların hisse devirlerine izin verilmiştir.

Ayrıca, anılan Kanununun 12 nci maddesinin (1) numaralı fıkrasının (d) bendinde yer alan; “Bankaların yurtdışında ortaklık kurmaları veya kurulmuş ortaklıklara katılmaları Kurulun iznine tâbidir.” hükmü uyarınca Kuruma yapılan **1 başvuru** da Kurul Kararıyla uygun görülmüştür.

3. Şube/Temsilcilik açılması veya tasfiyesine izin verilmesine ilişkin Kurul Kararları

Bankalar Kanununun 9 uncu maddesi uyarınca; Türkiye’de faaliyette bulunan bankaların yurtiçinde şube açmaları, Bankaların Kuruluş ve Faaliyetleri Hakkında Yönetmelikte sayılan şartları yerine getirmeleri ve yürürlükteki standart oranları gerçekleştirmeleri kaydıyla, izne tabi değildir.

Anılan madde hükmü uyarınca, Türkiye’de kurulan bankaların yurtdışında şube veya temsilcilik açmaları, yurtdışında kurulu bankaların ise Türkiye’de temsilcilik açmaları Kurulun iznine tabidir.

Türkiye’de faaliyette bulunan bankaların faaliyetlerine son vermek istemeleri veya bankalarını tasfiye etmek istemeleri halinde yapacakları işlemler de Bankalar Kanununun 18 inci maddesinin (2) numaralı fıkrasında belirtilmiştir.

2002 yılında bu hükümlere dayanılarak yapılan işlemlere ilişkin toplam **7 adet** Kurul Kararı bulunmaktadır.

Söz konusu Kararlarla;

- Yurtdışında kurulu bir bankanın Türkiye Merkez Şubesinin tasfiye edilmesine,
  - Yurtdışında kurulu bir bankanın Türkiye’de bir temsilcilik açmasına, bir başka bankanın Türkiye Temsilciliğinin faaliyetlerine devam etmesine,
  - Türkiye’de kurulu 2 bankanın da yurtdışında şube açmasına,
- izin verilmiştir.

4. Banka mensuplarının imza yetkilerinin kaldırılmasına/geri verilmesine ilişkin Kurul Kararları

Bankalar Kanununun 9 uncu maddesinin (5) numaralı fıkrasının (b) bendinde; yapılan denetlemeler sonucunda, bu Kanun veya ilgili diğer mevzuat hükümlerini ihlal ettikleri ve bankanın emin bir şekilde çalışmasını tehlikeye düşürdükleri tespit edilen banka mensuplarının, haklarında kanunî kovuşturma istenmesini müteakip Kurulun talebi üzerine geçici olarak imza yetkilerinin kaldırılacağı hükme bağlanmıştır.

Söz konusu hüküm çerçevesinde, 2002 yılında toplam **8 adet** Kurul Kararı alınmıştır. Bunlardan 4’ü bazı banka yetkililerinin imza yetkilerinin geçici olarak kaldırılmasına, 4’ü ise daha önce imza yetkisi kaldırılan bazı banka personelinin imza yetkisinin geri verilmesine ilişkindir.

5. Bankalarda bağımsız denetim yapma yetkisi verilmesi, verilen yetkinin geçici veya sürekli olarak iptal edilmesine ilişkin Kurul Kararları

2002 yılında bankalarda bağımsız denetim yapma yetkisi verilmesi, verilen yetkinin geçici veya sürekli olarak iptal edilmesi konusunda toplam **11 adet** Kurul Kararı alınmıştır.

Söz konusu 11 Kurul Kararıyla;

- 9 firmaya bankalarda bağımsız denetim yapma yetkisi verilmiş,
- 1 firmaya uyarı yazısı gönderilmesine karar verilmiş,

- 1 firmanın da bankalarda bağımsız denetim yapma yetkisi 1 yıl süre ile geçici olarak iptal edilmiş,
- 31.01.2002 tarihli mükerrer Resmi Gazete’de yayımlanan “Bankalarda Bağımsız Denetim Yapacak Kuruluşların Yetkilendirilmesi ve Yetkilerinin Geçici veya Sürekli Olarak Kaldırılması Hakkında Yönetmelik”in Geçici 1 inci maddesi uyarınca; bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden önce usulüne göre yetkilendirilmiş kuruluşlardan, durumlarını bu Yönetmelikle tespit edilen yeni koşullara 30/09/2002 tarihine kadar uygun hale getiren **25 firmanın intibak işlemleri tamamlanmış, 9 firmanın ise bağımsız denetim yapma yetkisi kaldırılmıştır.**

6. Bankalara yönetim kurulu üyesi atanması, atanan üyelerin görevden alınması ve bunlara ödenecek ücretlerin tespitine ilişkin Kurul Kararları

4389 sayılı Bankalar Kanununun 14 üncü maddesinin (1) numaralı fıkrası uyarınca Kurul; işlemlerin mahiyet ve önemine göre, Kanuna tabi kuruluşların yönetim kurulu üyelerinin tamamını veya bir kısmını görevden alarak veya üye sayısını artırarak bu kurula üye atamaya yetkilidir.

Bu hüküm çerçevesinde; 2’si yönetim kurulu üyesi atanması, 2’si daha önce atanan yönetim kurulu üyelerinin görevine devam etmesine gerek bulunmaması ve 3’ü atanan yönetim kurulu üyelerine ödenecek ücretlerin tespitiyle ilgili olmak üzere, 2002 yılında toplam **7 adet** Kurul Kararı alınmıştır.

7. Bankaların temettü hariç ortaklık haklarıyla yönetim ve denetiminin Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna devredilmesi, bankacılık işlemleri yapma ve/veya mevduat kabul etme izninin kaldırılmasına ilişkin Kurul Kararları

Bu konularda 2002 yılında alınan Kurul Kararı toplam **8 adettir.**

4389 sayılı Bankalar Kanununun 14 üncü maddesinde; bir bankanın anılan maddenin (3) ve (4) numaralı fıkralarında sayılan durumlarının tespit edilmesi halinde, Kurulun; en az 5 üyesinin aynı yöndeki oyuyla alınan kararlar temettü hariç ortaklık haklarıyla yönetim ve denetiminin Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna devretmeye veya bankacılık işlemleri yapma ve/veya mevduat kabul etme izninin kaldırılmasına yetkili olduğu hükme bağlanmıştır.

- Söz konusu hüküm çerçevesinde; 18.06.2002 tarihli ve 742 sayılı Kurul Kararıyla Pamukbank T.A.Ş.’nin temettü hariç ortaklık hakları ile yönetim ve denetimi Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna devredilmiş,

- 2001 yılında bankacılık işlemleri yapma ve mevduat kabul etme izni kaldırılan Okan Yatırım Bankası A.Ş. ile ilgili olarak Danıştay tarafından verilen yürütmeyi durdurma kararının gereğinin yerine getirilmesi amacıyla Bankanın bankacılık işlemleri yapma izni 28.02.2002 tarihli ve 632 sayılı Kurul Kararıyla iade edilmiş, davanın esasın görüşülmesi sonucunda idare tarafından tesis edilen işlemlerin hukuka uygun olduğunun tespit edilmesi üzerine, 24.04.2002 tarihli ve 690 sayılı Kurul Kararıyla, anılan Bankayla ilgili 2001 yılında alınan Kurul Kararının uygulanmasına devam edilmesine karar verilmiştir.

Diğer taraftan, anılan Kanunun 14 üncü maddesinin (5) numaralı fıkrasında; Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunun, temettü hariç ortaklık hakları ile yönetimi ve denetimi kendisine devredilen bankaların, bankacılık işlemleri yapma ve/veya mevduat kabul etme izinlerinin kaldırılmasını Kuruldan istemeye yetkili olduğu hükmü yer almaktadır.

Bu hükme dayanılarak, 2002 yılında Milli Aydın Bankası T.A.Ş. ve Toprakbank A.Ş.'nin bankacılık işlemleri yapma ve mevduat kabul etme izinleri kaldırılmıştır.

8. Şahsi sorumluluk davası açılmasına ilişkin Kurul Kararları

Bankalar Kanununun 17 nci maddesinin (1) numaralı fıkrasında; bir bankanın yönetim kurulu ve kredi komitesi başkan ve üyeleri ile genel müdür, genel müdür yardımcıları ve imzaları bankayı ilzam eden memurlarının kanuna aykırı karar ve işlemleriyle bankanın iflasına neden olduklarının tespiti halinde, bankaya verdikleri zararlarla sınırlı olarak bunların şahsi sorumlulukları yoluna gidilerek, Kurul kararına istinaden ve Fon'un talebi üzerine şahsen iflaslarına mahkemece karar verilebileceği, bu karar ve işlemler bankanın yönetim ve denetimini doğrudan veya dolaylı olarak tek başına veya birlikte elinde bulunduran ortaklara menfaat temini amacıyla yapıldığı takdirde, menfaat temin eden ortaklar hakkında da temin ettikleri menfaat üzerinden aynı hükmün uygulanacağı hükmü yer almaktadır.

Söz konusu hüküm uyarınca, toplam **29 adet** Kurul Kararıyla, temettü hariç ortaklık hakları ile yönetim ve denetimi Fona intikal eden bankaların, eski yöneticileri ve/veya ortakları hakkında, Bankalar Yeminli Murakıpları tarafından yapılan incelemeler sonucunda düzenlenen raporlarda tespit edilen tutarlar üzerinden Fon tarafından şahsi iflas davası açılmasına karar verilmiştir.

9. Bankaların devir veya birleşmesine ilişkin Kurul Kararları

4389 sayılı Bankalar Kanununun 18 inci maddesinin (1) numaralı fıkrasında; “Türkiye’de faaliyette bulunan bankalardan birinin diğer bir veya birkaç banka ile birleşmesi veya bütün borç, alacak ve mevduatını Türkiye’de faaliyette bulunan diğer bir bankaya devretmesi, Kurulun iznine bağlıdır.” hükmü yer almaktadır.

Bu hükme dayanılarak bankaların gerçekleştireceği devir veya birleşme işlemleri üç aşamada gerçekleşmektedir:

1. Aşama: Devir veya birleşme işlemlerine başlanılabilmesi için Kuruldan ön izin alınır. Alınan ön izni müteakip 3 ay içinde bankaların yetkili organlarının kararı ile devir veya birleşme işlemlerine başlanır.

2. Aşama: Devir veya birleşmeye ilişkin her iki (veya daha fazla) bankanın genel kurul kararlarından alınan yetkiye istinaden hazırlanan ve imzalanan devir/birleşme sözleşmesi Kurul tarafından onaylanır. Bu onayı müteakiben 7 gün içinde devir veya birleşmeye ilişkin genel kurul kararı alınır ve ana sözleşme değişikliği/yeni bankanın ana sözleşmesi Kuruma gönderilir.

3. Aşama: Bankaların devir veya birleşmeye ilişkin genel kurul kararlarının tescil edilmesine (birleşme halinde; yeni bankaya kuruluş ve faaliyet izni verilir) Kurul tarafından onay verilir ve buna ilişkin Kurul Kararı Resmi Gazete’de yayımlanır

Bu kapsamda; 2002 yılında alınan **11 adet** Kurul Kararıyla;

- Sümerbank A.Ş.’nin Oyakbank A.Ş.’ye devredilmesine ilişkin olarak 2001 yılında başlanan işlemler 2002 yılı başında sonuçlandırılmış (3. Aşama),
- Sınai Yatırım Bankası A.Ş.’nin Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.’ye devredilmesi işlemlerine başlanılmış ve devir işlemleri sonuçlandırılmış,
- Milli Aydın Bankası T.A.Ş.’nin Denizbank A.Ş.’ye devredilmesi işlemlerine başlanılmış ve devir işlemleri sonuçlandırılmış,
- Fiba Bank A.Ş.’nin Finansbank A.Ş.’ye devredilmesine ilişkin işlemlere başlanılmış (1. Aşama),

- Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu bünyesinde bulunan ve tasfiye halindeki İktisat Bankası T.A.Ş., Etibank T.A.Ş. ve Kentbank A.Ş., yine Fon bünyesinde bulunan Bayındırbank A.Ş.'ye devredilmiştir.

Ayrıca, yukarıda 7 nci maddede belirtilen bankacılık işlemleri yapma ve/veya mevduat kabul etme izinlerinin kaldırılmasına ilişkin Kurul Kararıyla; Fon bünyesinde bulunan Toprakbank A.Ş.'nin de Bayındırbank A.Ş.'ye devredilmesine karar verilmiştir.

10. İdari para cezası uygulanmasına/uygulanmamasına ilişkin Kurul Kararları

Bankalar Kanununun 21 inci maddesi uyarınca; Kanuna tabi kuruluşların, Bankalar Yeminli Murakıplarınca yapılan incelemeler sonucunda düzenlenen raporlarla veya diğer yollarla tespit edilen Kanunun ilgili maddelerine aykırı uygulamaları için Kurul kararıyla idari para cezası verilebilmektedir.

2002 yılında idari para cezası uygulanması ve/veya uygulanmaması konusunda Kurula intikal eden toplam **32 adet** müzekkere görüşülerek karara bağlanmıştır.

11. Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu bünyesinde bulunan bankaların hisselerinin satışına ilişkin yatırımcı tekliflerinin değerlendirilmesine ilişkin Kurul Kararları

Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu bünyesindeki bankaların mali sistemin istikrarı üzerindeki olumsuz etkilerinin giderilmesi ve kamu maliyesine getirdikleri yükün azaltılması amacıyla 2002 yılında çeşitli tarihlerde alınan Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu Yönetim Kurulu Kararlarıyla, Fon bünyesindeki Toprakbank A.Ş., Milli Aydın Bankası T.A.Ş., Pamukbank T.A.Ş. ve Toprak Yatırım Bankası A.Ş.'nin hisselerinin satışına karar verilmiş ve satış ilanları Resmi Gazete'de yayımlanmak suretiyle yatırımcılara duyurulmuş, konuya ilişkin basın açıklamaları yapılmıştır.

Yapılan duyuru ve basın açıklamaları çerçevesinde, söz konusu bankaların hisselerini satın almak üzere Kuruma teklif veren yatırımcıların değerlendirilmesine yönelik olarak 2002 yılında toplam **8 adet** Kurul Kararı alınmıştır.

12. 4743 sayılı Kanunla Bankalar Kanununa eklenen Geçici 4 üncü maddeye (Yeniden Sermayelendirme Programı) ilişkin Kurul Kararları

4743 sayılı Mali Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun; 2001 yılında yaşanan ekonomik krizin de etkisiyle, ülkemizin içinde bulunduğu ekonomik durum nedeniyle finansal sıkıntılar yaşayan üretici firmaların, makul bir süreç içerisinde ve makul koşullarla, gerek katma değer yaratmaya devam etmeleri gerekse öngörülen süreç içerisinde malî kesime olan geri ödeme yükümlülüklerini yerine getirebilmeleri gayesiyle malî sektöre olan borçların yeniden yapılandırılması amacıyla yürürlüğe konulmuştur.

Ayrıca, anılan Kanunla; “Finansal Yeniden Yapılandırma Sisteminde öngörülen düzenlemelerin, reel sektör açısından sonuç doğurabilmesi için sisteme taraf olacak bankaların karşılaşacakları maddi külfetin bir kısmının, kamu tarafından karşılanması yönünde ortaya çıkan genel kanı doğrultusunda, bankalara, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından kaynak aktarılmasına yönelik hususların esas ve usullerini belirleyen hükümlerin 4389 Sayılı Kanuna geçici 4 üncü madde olarak eklenmesi...” gerekçesiyle 4389 sayılı Bankalar Kanununa eklenen Geçici 4 üncü madde eklenmiştir.

Söz konusu Geçici 4 üncü maddeye istinaden yürürlüğe konulan ve 1.2.1. bölümünde belirtilen yönetmelikler uyarınca bankalar nezdinde yapılan özel denetimler çerçevesinde

oluşturulan çalışma grupları ve üst komisyon tarafından bağımsız denetim ve murakıp raporları göz önünde bulundurulmak suretiyle hazırlanan raporlara dayanılarak, toplam **21 adet** Kurul Kararı alınmıştır.

13. Bankaların çeşitli özel durumları nedeniyle alınan ve yukarıdaki sınıflandırmalara girmeyen Kurul Kararları

2002 yılında, bankaların çeşitli özel durumları nedeniyle alınan ve yukarıdaki sınıflandırmalara girmeyen toplam **30 adet** Kurul kararı bulunmaktadır.

14. Kurul Üyeleriyle ilgili işlemlere ilişkin Kurul Kararları

Kurul Üyelerinin yurtdışında geçici görevlendirmeleri, Üyeler hakkında basında çıkan bazı haberlerin tezkip edilmesi, bazı haberlerle ilgili tazminat davası açılması, Milletvekili Genel Seçimlerine katılmak üzere görevinden ayrılmak isteyen Kurul Üyesi Prof.Dr. Kemal ÇEVİK'in taleplerinin değerlendirilmesi, gerekli görülen müzekkere veya dosyalardan çeşitli açılardan incelenmesi gerekenlerin, gerekli inceleme ve araştırmanın yapılmasından sonra değerlendirilebilmesini teminen Kurul Üyeleri arasından görevlendirme yapabilmesi için Kurul Başkanlığına yetki verilmesi vb. konularda 2002 yılında toplam **10 adet** Kurul Kararı alınmıştır.

15. Kurumun yönetimine ilişkin Kurul Kararları

Kurulun, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunun karar organı olması nedeniyle, personel işlemleri ile idari ve mali işlemlerin hemen hemen tamamı Kurul Kararıyla yapılmaktadır.

15.1. Personel işlemleri

15.1.1. Yeni personel alımı

2002 yılında Kuruma yeni personel alınmasına ilişkin toplam **9 adet** Kurul Kararı bulunmakta olup, bu kararlarla toplam 11 personel alınmıştır.

15.1.2. Unvan değişikliği ve terfi

2002 yılında unvan değişikliği ve Kurum personelinin terfi ettirilmesine ilişkin toplam **45 adet** Kurul Kararı bulunmaktadır.

15.1.2.1. Bankacılık Uzman Yardımcılarının Uzmanlığa Atanması

4389 sayılı Bankalar Kanununun 4 üncü maddesinin (2) numaralı fıkrasının (d) bendinde; uzman yardımcılığına atananların, en az üç yıl çalışmak ve olumlu sicil almak kaydıyla konuları ile ilgili hazırlayacakları uzmanlık tezinin Kurulca kabul edilmesi ve yapılacak uzmanlık sınavında başarılı olmaları halinde, en az beş üyenin olumlu oyu ile alınmış Kurul kararıyla bankacılık uzmanı olarak atanacakları hükmü yer almaktadır.

Söz konusu hüküm uyarınca, Bankalar Kanununun Geçici 1 inci maddesinin (f) bendi çerçevesinde Hazine Müsteşarlığı ve T.C. Merkez Bankasından, Kuruma naklen gelen ve bankacılık uzman yardımcısı olarak atanan **13 personelin**, hazırladıkları tezler Kurulca kabul edilmiş ve yapılan yeterlik sınavında tamamı başarılı görülerek Bankacılık Uzmanı pozisyonuna atanmıştır (Her personel için ayrı ayrı Kurul Kararı alınmaktadır).

15.1.2.2. Bankalar Yeminli Murakıp Yardımcılarının Murakıplığa Atanması

4389 sayılı Bankalar Kanununun 5 inci maddesinin (5) numaralı fıkrasında; en az üç yıl bankalar yeminli murakıp yardımcılığı yaptıktan sonra yeterlik sınavında başarı gösterenlerin, en az

beş üyenin olumlu oyu ile alınmış Kurul kararıyla bankalar yeminli murakıbbı olarak atanacakları hükmü yer almaktadır.

Söz konusu hüküm uyarınca, Bankalar Kanununun Geçici 1 inci maddesinin (e) bendi çerçevesinde Hazine Müsteşarlığından Kuruma devren gelen ve yapılan yeterlik sınavında başarı gösteren **19 murakıbbı yardımcısı**, Bankalar Yeminli Murakıbbı pozisyonuna atanmıştır (Her personel için ayrı ayrı Kurul Kararı alınmaktadır).

15.1.2.3. Diğer Terfiler

Çeşitli tarihlerde alınan **13 adet** Kurul Kararıyla 23 personel bir üst göreve terfi ettirilmiştir.

15.1.3. Kurum Personelinin Eğitimi

Bu kapsamda 2002 yılında toplam **4 adet** Kurul Kararı bulunmaktadır.

15.1.4. Geçici personel statüsünde personel istihdamı

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu İnsan Kaynakları Yönetmeliğinin 8 inci maddesi uyarınca; Kurumda özel bilgi ve uzmanlığı gerektiren geçici mahiyetteki işlerde sözleşmeli olarak yerli ve yabancı uzmanların istihdamı mümkün bulunmakta olup, 2002 yılında, 5'i hukuk danışmanı, 1'i de iletişim danışmanı istihdamına ilişkin toplam **6 adet** Kurul Kararı bulunmaktadır.

15.1.5. İdari (ön) sözleşmeyle istihdam edilen personelle süresiz idari sözleşme yapılması

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu İnsan Kaynakları Yönetmeliğinin 10 uncu maddesi uyarınca; Kurum dışından yönetici personel grubundaki pozisyonlara atananlar ile Kurumca uzmanlıklarına ihtiyaç duyulan görevlerde istihdam edilecek personelle altı aydan az bir yıldan fazla olmamak kaydıyla idari (ön) sözleşme yapılmakta, anılan Yönetmeliğın 25 inci maddesi uyarınca da ön sözleşmeyle çalıştırılan personel hakkında ilgili birim amiri, birim amirinin bulunmaması halinde hiyerarşik olarak bağılı olduğu en yakın amirin hazırlayacağı değerlendirme raporuna istinaden, Kurul tarafından ilgiliyle ya idari sözleşme yapılmasına, ya yeterli kanaatin oluşmaması halinde 6 aylık ikinci ek ön sözleşme yapılmasına ya da görevine son verilmesine karar verilmektedir.

Bu hükümler çerçevesinde 2002 yılında toplam **17 adet** Kurul Kararı alınmıştır.

15.1.6. Soruşturma izni verilmesi veya verilmemesi

4389 sayılı Bankalar Kanununun 3 üncü maddesinin (8) numaralı fıkrasında; "...Kurul üyeleri ve Kurum personeli, görevleri esnasında veya görevleri nedeniyle işledikleri ve kendilerine karşı işlenen suçlar bakımından Devlet memuru sayılırlar. Buna ilişkin soruşturmalar, Kurul üyeleri için ilgili Bakanın, Kurum personeli için ise Kurulun izin vermesi kaydıyla genel hükümlere göre yapılır." hükmü yer almaktadır.

Anılan Kanun hükmü kapsamında 2002 yılında toplam **11 adet** Kurul Kararı alınmıştır.

15.1.7. Diğer Personel İşlemleri

Personel işlemleri içerisinde yer alıp yukarıdaki sınıflandırma kapsamına girmeyen toplam **11 adet** Kurul Kararı bulunmaktadır.

15.2. İdari ve Mali İşlemler

4389 sayılı Bankalar Kanununun 6 ncı maddesinin (4) numaralı fıkrasında Kurumun 1050 sayılı Muhasebe-i Umumiye Kanunu, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, 3346 sayılı Kamu İktisadî Teşebbüsleri ile Fonların Türkiye Büyük Millet Meclisince Denetlenmesinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun, 832 sayılı Sayıştay Kanunu, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu, 6245 sayılı Harcırah Kanunu ile bunların ek ve değişikliklerine tâbi olmadığı hükme bağlanmıştır.

Bu çerçevede, Kurum hizmetlerinin gerektirdiği her türlü makine-teçhizat ve taşıt, bilgisayar ve ek donanımı, büro ve kırtasiye malzemeleri, her türlü tüketim malları ve malzemesi vb. ile hizmet satın alınması, Kurumun Ankara ve İstanbul'daki hizmet binalarının kiralanması ile bu binaların işletim giderleri Kurul Kararıyla yapılmaktadır.

Ayrıca, Kurum personelinin ücret ve diğer mali hakları da Kurul Kararıyla belirlenmektedir.

Yukarıda sayılan konulara ilişkin olarak 2002 yılında toplam **24 adet** Kurul kararı bulunmaktadır.